

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๕๐๒.๖/๓๐๔๙ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ แต่โดยที่ในขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ใช้บังคับ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงขอเรียนหารือแนวทางในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวีดิทัศน์ในวันที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๙๐ นั้น หมายถึงผู้ประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เท่านั้น หรือหมายความรวมถึงผู้ประกอบกิจการที่มีเคยยื่นขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ด้วย และหากผู้ประกอบกิจการยื่นขออนุญาตตามมาตรา ๙๐ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติสามารถออกเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานมอบให้ผู้ขอยื่นอนุญาตเก็บไว้เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานเมื่อถูกตรวจสอบสถานประกอบการได้หรือไม่

๒. ผู้ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ และผู้ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนจึงสามารถประกอบกิจการได้ และการขอใบอนุญาต การออกใบอนุญาตกำหนดไว้ในกฎกระทรวง ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวง ผู้ประกอบกิจการสามารถประกอบกิจการได้หรือไม่อย่างไร หากสามารถประกอบกิจการได้ จะใช้แบบใบอนุญาตแบบใด อายุใบอนุญาตที่ได้รับมีอายุ ๕ ปี หรือไม่ และอัตราค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจะใช้อัตราใด

๓. ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องนำกลับมาตรวจพิจารณาตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ หรือไม่ และต้องประทับตราเครื่องหมาย

การอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๑ หรือไม่ หากต้องนำมาตรวจพิจารณาในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับการกำหนดประเภทภาพยนตร์บังคับใช้จะต้องดำเนินการอย่างไร และหากผู้ประกอบการต้องการอัดสำเนาจะต้องยื่นขออนุญาตอัดสำเนาเพิ่มหรือไม่ และต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๑ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๑ มิได้กำหนดความหมายของผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์และผู้ประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ กรณีจึงต้องนำบทนิยามคำว่า “โรงภาพยนตร์” และคำว่า “ร้านวีดิทัศน์” ในมาตรา ๔^๑ มาพิจารณาประกอบกับมาตรา ๓๗^๒ และมาตรา ๕๓^๓ อันเป็นบทบัญญัติที่ห้ามผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวีดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์จึงหมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่จัดให้มีสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ในอาคาร ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร สถานที่กลางแจ้ง หรือ

๑มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“โรงภาพยนตร์” หมายความว่า สถานที่ฉายภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ เท่าที่มีได้อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

- (๑) อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์
- (๒) สถานที่กลางแจ้งสำหรับฉายภาพยนตร์
- (๓) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

“ร้านวีดิทัศน์” หมายความว่า สถานที่ที่จัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวีดิทัศน์

ฯลฯ

ฯลฯ

๒มาตรา ๓๗ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ฯลฯ

ฯลฯ

๓มาตรา ๕๓ ห้ามผู้ใดจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับร้านวีดิทัศน์แต่ละแห่ง

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

สถานที่อื่นใด โดยกระทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน ส่วนผู้ประกอบการร้านวิทยุทัศน์หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่จัดให้มีสถานที่ที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวิทยุทัศน์ โดยกระทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน

เมื่อมาตรา ๙๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิทยุทัศน์ฯ กำหนดให้ผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์หรือร้านวิทยุทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอแล้วให้ประกอบการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน ดังนั้น ผู้ที่สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๙๐ จึงได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตฉายภาพยนตร์ ณ สถานที่ที่มหรสพตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๙๓ หรือผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตฉายหรือให้บริการเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ในสถานที่ให้บริการเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ รวมทั้งบุคคลอื่นใดซึ่งการประกอบการอยู่ในความหมายของผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์หรือผู้ประกอบการร้านวิทยุทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิทยุทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย เนื่องจากขอบเขตของผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์และผู้ประกอบการร้านวิทยุทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิทยุทัศน์ฯ มีความหมายกว้างกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ และพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ ที่ถูกยกเลิกไปแล้ว

สำหรับกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเห็นสมควรมีการออกเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า ผู้ประกอบการโรงภาพยนตร์หรือร้านวิทยุทัศน์ได้ยื่นขออนุญาตประกอบการเพื่อประโยชน์ในการแสดงต่อเจ้าพนักงานเมื่อถูกตรวจสอบสถานประกอบการนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า เป็นเรื่องในทางปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะพิจารณาดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร

ประเด็นที่สอง เห็นว่า สำหรับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการเช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นกิจการที่ถือได้ว่าอยู่ในความหมายของการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ตามมาตรา ๓๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิทยุทัศน์ฯ หรือการให้เช่า

^๔มาตรา ๙๐ ผู้ใดประกอบการโรงภาพยนตร์หรือร้านวิทยุทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต่อนายทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอแล้วให้ประกอบการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

^๕มาตรา ๓๘ ห้ามผู้ใดประกอบการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์แต่ละแห่ง การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์ตามมาตรา ๕๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ แล้วแต่กรณี หากใบอนุญาตดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ ใช้บังคับ ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตนั้นสามารถประกอบกิจการดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔๘^๗ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ

ส่วนผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ นั้น โดยที่มาตรา ๓๘ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน เมื่อกระทรวงวัฒนธรรมยังมิได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงว่าด้วยการขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ จึงทำให้ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการดังกล่าวไม่สามารถประกอบกิจการนั้นได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า เนื่องจากหลักการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ และพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ มีความแตกต่างกันในบางเรื่อง เช่น คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ประกอบกิจการ โดยมาตรา ๓๙^๘ แห่งพระราชบัญญัติ

^๖มาตรา ๕๔ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์แต่ละแห่ง การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๗มาตรา ๔๘ ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ยังมีผลใช้บังคับ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

^๘มาตรา ๓๙ ผู้ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา
- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘
- (๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ เว้นแต่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตและเวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามกรณีการรับโทษจำคุกซึ่งจำกัดเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งกำหนดลักษณะต้องห้ามในกรณีที่เคยถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตด้วย ส่วนมาตรา ๗^๙ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามในกรณีการรับโทษจำคุกโดยไม่จำกัดฐานความผิดโดยมีข้อยกเว้นสำหรับโทษที่ได้รับเนื่องจากความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติว่าต้องเป็นผู้ประกอบอาชีพที่เป็นที่เชื่อถือ นอกจากนั้น ในเรื่องของอายุใบอนุญาต มาตรา ๔๐^{๑๐} และมาตรา ๔๖^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ กำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ไว้ห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ในขณะที่มาตรา ๙^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ กำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายเทปและวัสดุโทรทัศน์ไว้เพียงสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต อันเป็นกรณีที่มีความแตกต่างกันในสาระสำคัญจึงไม่อาจนำบทเฉพาะกาลมาตรา ๙๑^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ มาใช้บังคับ

๙มาตรา ๗ ผู้ที่จะขออนุญาตดำเนินการกิจการตามมาตรา ๖ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๓) เป็นผู้ประกอบอาชีพเป็นที่เชื่อถือโดยแสดงหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๘ วรรคสอง

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต กรรมการ ผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

๑๐มาตรา ๔๐ ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ฯลฯ

ฯลฯ

๑๑มาตรา ๔๖ ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้นำความในมาตรา ๔๐ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การต่ออายุใบอนุญาตโดยอนุโลม

๑๒มาตรา ๙ ใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายซึ่งเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ให้ใช้ได้สองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ฯลฯ

ฯลฯ

๑๓มาตรา ๙๑ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลต่อคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ ชัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ

ประเด็นที่สาม เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๕^{๙๔} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ได้กำหนดว่า ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรจะต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และมาตรา ๗๘^{๙๕} แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดโทษปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนด้วย ดังนั้น ภาพยนตร์ที่อยู่ในบังคับที่ต้องนำมาตรวจพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้จึงได้แก่ ภาพยนตร์ที่ยังไม่เคยตรวจพิจารณาและได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ และภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นภายหลังจากที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ใช้บังคับ โดยไม่รวมถึงภาพยนตร์ที่ได้มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ เสร็จสิ้นแล้ว มิฉะนั้น จะเป็นการใช้บังคับกฎหมายที่มีบทลงโทษอาญาอันหลังซึ่งไม่อาจกระทำได้นอกจากนั้น มาตรา ๘๘^{๙๖} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ได้กำหนดรองรับการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ ที่ยังมีผลอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน ซึ่งการอนุญาตดังกล่าวรวมถึงการพิจารณาให้ความเห็นชอบสำหรับภาพยนตร์ด้วย

สำหรับการอัดสำเนาภาพยนตร์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ นั้น หากสำเนาดังกล่าวมีเนื้อหาสาระเหมือนกับภาพยนตร์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบแล้ว ก็ไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๕^{๙๗} มาตรา ๒๖^{๙๘} และมาตรา ๓๑^{๙๙} แห่งพระราชบัญญัติ

^{๙๔}มาตรา ๒๕ ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^{๙๕}มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคสอง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

^{๙๖}โปรตดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^{๙๗}โปรตดูเชิงอรรถที่ ๑๔, ข้างต้น

^{๙๘}มาตรา ๒๖ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
- (๒) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป
- (๓) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สามสิบปีขึ้นไป
- (๔) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
- (๕) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป

ภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๑ แต่หากเนื้อหาสาระของสำเนาแตกต่างไปจากภาพยนตร์ต้นฉบับจะถือเป็นภาพยนตร์ใหม่ที่ต้องมีการตรวจพิจารณา ได้รับอนุญาต และจัดประเภทภาพยนตร์โดยคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตลอดจนประทับตราเครื่องหมายการอนุญาตประเภทของภาพยนตร์และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ดังกล่าว

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีข้อสังเกตว่า ข้อหาหรือทั้งสามประเด็นของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผลสืบเนื่องจากการที่ยังไม่มีกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๒ ทั้งที่มาตรา ๒^๓ ได้กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป อันเป็นระยะเวลาที่ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรมเสนอในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่กระทรวงวัฒนธรรมต้องเร่งดำเนินการออกกฎกระทรวง รวมทั้งระเบียบหรือประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๔

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๑

(๖) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่าสี่สิบปีดู
(๗) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร
ความใน (๖) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ดูซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส
หลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาพยนตร์ลักษณะใดควรจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๑มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเห็นสมควรอาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขออัดหรือบันทึกคำบอกแจ้งว่า ภาพยนตร์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต รวมทั้งประเภทของภาพยนตร์ไว้บนภาพยนตร์และบนหีบห่อที่บรรจุภาพยนตร์นั้นด้วยก็ได้

การกำหนดหมายเลขรหัส ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาต และประเภทของภาพยนตร์ หรือคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้วให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

^๒มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป